

Venstres bystyregruppe

Et grønt, sosialt og liberalt Bergen

Venstres forslag til bybudsjett 2011 og økonomiplan 2011 - 2014

Budsjett 2011

Venstres visjoner for et grønt, sosialt og liberalt Bergen

Bergens utfordringer

Bergen kommune må bli en mer moderne og dynamisk produsent av tjenester. Samfunnet endrer seg raskt og kommunen må tilpasse sine tjenester samfunnets utvikling og ikke bli for statisk organisert. Innenfor rus, miljø og næringsutvikling finne vi etter Venstres mening kommunens viktigste oppgaver og største utfordringer. Venstre mener det fortsatt er mulig å frigjøre ressurser i bysamfunnet til å satse på disse områdene.

Venstres viktigste ærend i bybudsjettet 2010 er å gi verdigheten tilbake til rusmisbrukerne i Bergen. Vi må ta på alvor de utfordringene vi har på dette feltet og sette i verk en sammengengende kjede av tiltak som sikrer en mulig vei tilbake til en rusfri tilværelse.

Dagens tiltak og organisering klarer ikke å gi mennesker med rusproblemer et relevant og godt nok tilbud. Vi trenger en rusreform i Norge, der blant annet barrierene mellom ulike offentlige forvaltningsnivåer bygges ned og enkeltmennesket settes i sentrum.

Derfor er forebygging, behandling og ettervern av narkotikamisbruk Venstres viktigste ærend i vårt forslag til bybudsjett 2011. Vi ønsker å gi rusmisbrukerne verdigheten tilbake og gi mer til de som trenger det mest.

Slik finansierer vi tiltakene i Venstres forslag til bybudsjett 2011:

Til bruk i drift:

- **Reversere kuttet i eiendomsskatten og innføre eiendomskatt for alle eiendommer i hele Bergen kommune basert på de nye skattetakstene og et eiendomsskattenivå på 6/000.
Kr. 169.mil**
- **Innsparing ved nedleggelse av to byrådsavdelinger.
Kr. 5. mil.**

Til bruk i investeringsformål:

- **Selge kommunen ut av BiR og omstrukturere avfallshåndteringen i Bergen.**
- **Selge Klostergarasjen og kinoanlegget Magnus Barfot til Bergen Kommunale pensjonskasse.**

Venstre vil i hovedsak disponere disse økte inntektene/ innsparingene på følgende områder:

- **Et løft innenfor rusomsorgen med blant annet etablering av samlokalisert rus- og boligtilbud til rusavhengige under 25-år og etablering av sprøyterom.**
- **Styrke barnevernet i bydelene med flere stillinger.**

Ikke legge ned internatet ved Alrekstad skole

- **Økt satsing på sykkelveier i henhold til Sykkelstrategien.**
- **Økt satsing på næringsutvikling og innovasjon blant annet ved etablering av gründerhotel.**

Et løft for rusomsorgen

Rusmisbruk knyttet opp mot narkotika er et av de aller største velferds- og kriminalitetsproblemer i Bergen i dag. En god ruspolitikk kan bety et mye bedre liv for mange rusmisbrukere og deres pårørende, mindre kriminalitet og mindre konflikter mellom ulike grupper i samfunnet. Venstre vil ha slutt på den omfattende narkotikakriminaliteten i Nygårdsparken med de problemer dette skaper for nærmiljøet. De rusavhengige blir ikke tatt på alvor i dagens rusomsorg, men blir kasteballer i den ineffektive organiseringen av rusbehandlingen som er delt mellom stat og kommune.

Køene for å få komme til rusbehandling er den største utfordringen i dagens rusomsorg. Særlig mange unge må vente alt for lenge på behandlingsplass. Venstre vil satse på å få de unge ut av rusmiljøet så tidlig som mulig. Venstre vil derfor opprette et kombinert bolig- og behandlingstilbud til rusmisbrukere under 25-år som venter på behandlingsplass. Dette skal være organisert som en halvannenlinjetjeneste der kommunen etablerer et boligkollektiv med tilsyn og Helse Bergen bidrar med fagpersonell på dagtid etter modell fra Stavanger.

Venstre vil at Bergen kommune skal søke staten om å få bli prøvekommune for utprøving av *Portugalmodellen* i Norge. Dette går ut på at mennesker som blir tatt med narkotika ikke blir straffeforfulgt, men innkalt obligatorisk oppfølging og om nødvendig videre behandling.

Venstre vil etablere sprøyterom i Bergen. Vi ser på dette som et nødvendig tiltak for å forhindre overdoser samt tilby de narkomane rene og verdige omgivelser å sette sprøytene sine i.

Venstre vil styrke LAR-behandlingen og mener kommunen må be staten om å få prøve ut en ordning med at fastlegen får foreskrive medikamentassistert behandling. Fastlegen har primæransvaret for pasienten på alle andre områder og bør derfor være best egnet til å vurdere pasientens behov på dette området også.

Gode oppvekstvilkår med en god skole, trygge familieforhold og sunne fritidsaktiviteter er i seg selv rusforebyggende. Likefullt er det viktig å agere raskt overfor barn og ungdom som opplever ustabile omsorgsforhold eller utvikler adferd som gir grunn til bekymring. En del rusavhengige har en fortid som barnevernsbarn. Venstre mener det er viktig at barnevernet kommer på banen så fort som mulig når det er behov for det og vi vil derfor styrke barnevernet for å få ned saksbehandlingskøene hos barnevernet i bydelene.

Venstre vil:

- **Etablere kombinert bolig- og behandlingstilbud til rusmisbrukere under 25-år. Kr. 25.mil.**
- **Søke staten om å få prøve ut *Portugalmodellen* i Bergen. Kr. 2 mil. (prosjektering)**
- **Etablere sprøyterom. Kr. 5.mil.**
- **Søke staten om å la fastlegene få forskrive medikamentassistert behandling.**
- **Styrke barnevernet i bydelene. Kr. 9.mil.**

Grønn og fremtidsrettet byutvikling

Luftforurensningsproblemene i Bergensdalen inneværende år illustrerer det store miljøutfordringene Bergen har knyttet opp mot transportmønsteret. Venstre mener langsiktige bilrestriktive tiltak kombinert forbedret kollektivtilbud er det eneste som kan løse luftkrisen i Bergen. Venstre vil derfor innføre køprising så fort som mulig. Dette har gitt positiv effekt på luftkvaliteten i flere utenlandske byer Bergen kan sammenlignes med. Panteordningen for vedovner må etter Venstres mening styrkes og utvides.

Venstre mener det er svært uheldig at Bergen kommune ikke lenger har ansvaret for kollektivtrafikken i Bergen. Det er en opplagt fordel at Bergen har et samlet ansvar for alle virkemidlene i Bergensprogrammet. Byutviklingsmessig er det også en stor fordel å planlegge bruk av areal til for eksempel bolig og næringsformål når dette kan være i et direkte samspill med kommunens planer for utbygging av kollektivtransport.

Sykkel som transportmiddel til og fra arbeid, skole og studiesteder har de siste årene blitt svært populært i Bergen, ikke minst i takt med økt fokus på den helsemessige gevinsten av dette. Like fullt er tilretteleggingen for bruk av sykkel svært dårlig på de fleste hovedinnfartsårene til Bergen. Venstre tror enda flere hadde valgt sykkel dersom sykkelveiene fremstod som mer trygge og funksjonelle. Venstre vil ha fokus på å få realisert tiltakene i Sykkelstrategien så fort som mulig og prioritere utbygging av sykkelveier til de sentrumsnære områdene.

Venstre mener tempoet i utbyggingen av bybanen må opprettholdes. Det må utøves press på regjeringen for å få en samlet finansiering av bybanen helt til Flesland. Det er svært viktig med fortetting av boliger, næringsformål og offentlige formål langs bybaneaksen siden dette gir en maksimal arealutnyttelse og demper behovet for tilrettelegging for privatbilisme.

Klimautfordringen er vår tids største miljøtrussel. Venstre vil føre en ambisiøs klimapolitikk som innebærer 30% utslippsreduksjon innen 2020. For å få dette til må utslippene fra biltrafikken reduseres, havnen elektrifiseres og det må satses på miljøvennlig oppvarming.

Venstre mener tilrettelegging for ferdsel i tur- og parkområder er en billig investering i god fysisk og mental folkehelse. Venstre vil derfor blant annet åpne Fredriksberg festning for publikum i tråd med bystyrets vedtak.

Venstre vil

- **Ruste opp øvre del av Nygårdsparken. Kr. 2,5.mil**
- **Innføre køprising**
- **Legge bedre til rette for sykkel ved rask igangsettelse av de sentrumsnære tiltakene i Sykkelstrategien Kr. 10. mil.**
- **Ikke legge ned sentrumsbussen, men endre rutenettet og legge dette om Nøstet. Kr. 5 mil.**
- **Utnytte maksimalt areal til boligbygging, arealkrevende næring og offentlige formål langs bybaneaksen.**
- **Åpne Fredriksberg festning for publikum. Kr. 1,5. mil.**
- **Opprette kontakttelefon for luftkvalitet. Kr. 200.000.**
- **Gi eiendomsskattefritak for SiBs studentboliger Kr. 560.000**

Bedre vilkår for det nyskapende næringslivet

Et nyskapende næringsliv er avgjørende for byens utvikling. Forskning, utvikling og gründervirksomhet er fremtiden for en kunnskapsøkonomi. Venstre vil gjøre Bergen best i Norge på næring og nyskaping. Venstre vil at moderne små- og mellomstore bedrifter skal være grunnfjellet i byens næringsliv. Vi mener kommunen må legge mye bedre til rette for gründere som kan lage en arbeidsplass for seg selv og noen til. Derfor vil Venstre etablere gründerhotel i Bergen der lokaler, telefon, nett og annen infrastruktur stilles til rådighet for mennesker med en god forettningsidè. Venstre vil også ha det *The Hub* etablert i Bergen. Dette vil være en stor styrke for det lokale næringslivet samt sette Bergen på kartet internasjonalt som en nyskapende og innovativ by.

Venstre vil:

- **Etablere gründerhotel i samarbeid med BRB. Kr. 2. mil.**
- **Etablere *the hub* i Bergen. Kr. 400.000.**

- **Ha bedre lavterskel veiledningstilbud for mennesker som ønsker å starte egen bedrift. Kr. 500.000.**

Norges beste by å vokse opp i

Venstre vil at Bergen skal være Norges beste by for barn og ungdom. En by som er utviklet for og med barn. Barn i Bergen skal føle seg trygge på alle arenaer i samfunnet. Barn og ungdom er byens viktigste innbyggere og de skal føre at de blir satset på både i skolen og på fritiden.

Læreren er skolens viktigste ressurs. Venstre vil ha tilbake fokuset på læreren som den trygge og myndige kunnskapsformidleren. Venstre vil at alle lærere i løpet av sin yrkeskarriere får tilbud om ett års betalt etter- og videreutdanning. Mange skoler har ikke lærere med formalkompetanse innenfor fagene de underviser i. Formalisert etter- og videreutdanning vil kunne rette opp dette. Lærerne må bli frigjort fra et stadig økende antall administrative oppgaver og få fokusere på å være kunnskapsformidler.

Venstre ønsker ikke å endre ytterligere på skolestrukturen i Bergen. Byen vår er relativt stor i geografisk utstrekning og en desentralisert skolestruktur er derfor viktig for å opprettholde de trygge rammene nærskolene gir. De fådelte skolene utgjør i seg selv et pedagogisk alternativ som er viktig for mange elever. Venstre mener derfor det er viktig å bevare de fådelte skolene som er igjen.

Venstre vil styrke PPT. Det er svært viktig at elever med behov for det raskt får hjelp av PPT. Venstre mener PPT må ha særlig fokus på mobbing og annen problemadferd.

Leksehjelp er et viktig tilbud om hjelp til det selvstendige skolearbeidet. Venstre vil i samarbeid med frivillige organisasjoner styrke dette tilbudet.

Internatet ved Alrekstad skole er et viktig avlastningstilbud som Venstre mener må videreføres.

Et godt elevdemokrati er en viktig del av demokratiopplæringen. Venstre mener opprettelsen av ungdommens bystyre har vært en suksess.

Venstre vil:

- **At alle lærere skal få tilbud om ett års etter- og videreutdanning i løpet av sin yrkeskarriere i Bergensskolen. Kr. 4.mil.**
- **Ikke ha ytterligere endringer i skolestrukturen.**
- **Styrke PPT Kr. 1.mil.**
- **Styrke elevdemokratiet og fortsatt satse på ungdommens bystyre. Kr. 500.000.**
- **Ikke legge ned internatet ved Alrekstad skole. Kr. 2,7.mil.**

Nordens mest spennende kulturby

Bergen skal fortsatt settes på kartet som en av Nordens mest spennende kulturbyer. Både det frivillige og profesjonelle kulturlivet skal gies gode vilkår. Det kulturbaserte næringslivet har hatt en kraftig vekst de siste 10-årene og det er viktig at denne delen av kulturlivet fortsatt får rom for profesjonalisering og internasjonalisering.

Venstre mener bokbussen er et svært godt tilbud som må bevares. Bokbussen er en svært viktig kulturaktør i den langstrakte kommunen vår. Ikke minst til barn og unge gir bokbussen et svært godt tilbud.

Idrettslag, musikkorps, speider osv gir barn og ungdom et svært godt aktivitetstilbud på fritiden. Det er viktig at disse sikres gode vilkår for drift og anlegg. En del ungdom finner seg best til rette innenfor mer uorganiserte aktiviteter. Det er derfor viktig å etablere og vedlikeholde fotballbinger, skateparker og andre nærmiljøtiltak som gir ungdom en meningsfylt fritid i nærområdet.

Bergen er en spennende middelalderby. Venstre mener den eldste delen av Bergen sentrum burde vært ivaretatt mye bedre. Middelalder - områdene Skostredet/Vågsbunnen må rustes opp. Dessuten må bygninger i Bergen sentrum med historisk verdi skiltes langt bedre enn hva som er tilfellet i dag.

Venstre vil:

- **La bokbussen leve. Kr. 1,9. mil.**
- **Ha bedre skilting av historiske områder/bygninger i Bergen sentrum. Kr. 500.000.**
- **Ruste opp Vågsbunnen/Skostredet og profilere dette mer som middelalder området i Bergen. Kr. 3.mil.**
- **Ferdigstille bygdebokprosjektet i Åsane Kr. 300.000.**
- **Prosjektene ny arbeidskirke i Sædalen Kr. 1.mil.**

La bydelstyrene leve

Venstre mener bydelstyrene er svært viktige for lokaldemokratiet i Bergen. I en så stor by som Bergen er bydelstyrepolitikkere med lokalkunnskap best egnet til å behandle klagesaker, mindre byggesaker, skjenkesaker samt å tildele kommunal støtte til lokale lag og organisasjoner. Venstre vil derfor gi bydelstyrene flere oppgaver i stedet for å legge dem ned samt ha prøveordning med direktevalg til to bydelstyrer ved kommune- og fylkestingsvalget 2011.

Venstre vil:

- **Videreføre bydelstyrene, gi dem mer makt samt prøve ut direktevalg til to bydelstyrer ved kommune- og fylkestingsvalget i 2011. Kr. 10.mil.**

Tabell 3: Tallforslag til driftsbudsjett / økonomiplanens driftsdel

Komite for Finans

Tjeneste- område	Gjelder år / periode i økonomiplan	Verbal beskrivelse av tiltak / tjeneste	Endringer i rammebudsjett til aktuelt tjenesteområde	Øremerking av midler innenfor foreslått rammebudsjett	Evt forslag til inndekning
	2011	Eiendomsskatten gjøres gjeldene i hele kommunen med 6 0/00 etter nye takster.	+ 172 mil.		
	2011	BBB og BEB slås sammen til en ny enhet og får det totale ansvaret for bolig og eiendomsforvaltning .	+ 5 mil.		
	2011	Antallet byrådsavdelinger reduseres fra 7 - 5.	+ 5 mil.		
29	2011	Oppfølging av tidligere vedtak om ny arbeidskirke i Sædalen.	+ 1,5mil		
	2011	Økt tilskudd til Jussformidlingen. Virksomheten avlaster Bergen kommune i forhold klage og saksbehandling.	+ 250.000		
	2011	Etablering av prosjekt for rekruttering av flere ansatte i Bergen kommune med minoritetsbakgrunn.	+ 250.000.		
	2011	Opprettholde bydelsstyrene.	+ 10 mil.		
	2010	Eiendomsskattefritak for SiB	+ 560.000		

Komite for oppvekst

Tjeneste-område	Gjelder år / periode i økonomiplan	Verbal beskrivelse av tiltak / tjeneste	Endringer i rammebudsjett til aktuelt tjenesteområde	Øremerking av midler innenfor foreslått rammebudsjett	Evt forslag til inndekning
	2011	Videre- og etterutdanning for lærere slik at de får formalkompetanse i fagene de underviser i.	+ 4.mil.		
	2011	Styrking av PPT.	+ 2.mil.		
	2011	Økt lærertetthet i skolen. (Rammetimetallet)	+ 18,5.mil.		
29	2011	Styrking av barnevernet.	+ 5 mil.		
	2011	Leksehjelp	+ 1.mil.		
	2011	Opprettholdelse av internatet på Alrekstad skole.	+ 2,7 mil.		
	2011	Utvidet bruk av skolelokaler på kveldstid til barne- og ungdomsaktiviteter.			
	2011	Styrke elevdemokratiet og fortsatt satse på ungdommens bystyre	+ 500.000		

Komite for klima, miljø og byutvikling

Tjeneste-område	Gjelder år / periode i økonomiplan	Verbal beskrivelse av tiltak / tjeneste	Endringer i rammebudsjett til aktuelt tjenesteområde	Øremerking av midler innenfor foreslått rammebudsjett	Evt forslag til inndekning
	2011	Sikring av den Trondhjemske postvei.	+ 500.000		
	2011	Økt tilskudd til leieboerforeningen	+ 300.000		
	2011	Offentlig toalett på Torgallmenningen.	+ 100.000		
	2011	Tilbakebetaling av midler i boligsonefondet brukt kommunal til drift.	+ 10.mil ytterligere 32 mil fordeles med likt beløp i resten av økonomiplanperioden.		
	2011	Sentrumsbussen videreføres med endret rute.	+ 5.mil.		
	2011	Videreføring av panteordning av vedovner.	+ 4.mil.		
	2011	Oppussing av Skostredet/Vågsbunnen.	+ 3 mil.		
	2011	Det etableres sambruksfelt på hovedinnfartsårene i nord og sør + 2 i tidsrommet 0700 - 0900 og 1530 - 1630. Ved elektronisk skilting - kommunens andel.	+ 2. mil.	I samarbeid med Bergensprogrammet	
	2011	Utvide park & ride - ordningen i alle bydeler, med tilrettelegging for sykkelparkering.	+ 5.mil	Dekkes av Bergensprogrammet.	
	2011	Iverksettelse av tiltakene i Sykkelstrategien på nordre og søndre hovedinnfartsåre.	+ 10 mil.	Dekkes av Bergensprogrammet.	
	2011	Opprettelse av kontaktelefon for luftkvalitet.	+ 200.000		

	2011	Bergen kommune kjøper seg inn med en andel i et nytt parkeringshus i Ytre Arna sentrum.	+ 3 mil.		
	2011	Fredriksberg festning åpnes for publikum.	+ 1,5 mil.		
	2011	Opprustning av øvre del av Nygårdsparken.	+ 2.mil.		
	2011	Økte veivedlikehold i sentrale byområder herunder brostein.	+ 4.mil.		
	2011	Oppstart av regulering av fondveggen/tomten ved bystasjonen til studentboliger	+ 1,5.mil.		
	2011	Tiskudd til etablering av dyrenes hus i Bergen i regi av Dyrebeskyttelsen i Hordaland. (hus til pus)	1, 5.mil.		

Komite for Helse					
Tjeneste-område	Gjelder år / periode i økonomiplan	Verbal beskrivelse av tiltak / tjeneste	Endringer i rammebudsjett til aktuelt tjenesteområde	Øremerking av midler innenfor foreslått rammebudsjett	Evt forslag til inndekning
	2011	Øke mottaket av mindreårige flyktninger og asylsøkere med 50 personer.			Økt statstilskudd.
	2011	Opprettelse av sprøyterom i samarbeid med Straxhuset fra 01.07.2011	+ 5.mil.		
	2011	Tiltaksplan for målrettet innsats mot rekruttering av ungdom til rusmiljøet. Etablering av koordinatorstilling.	+ 1.mil.		

29	2011	I samarbeid Helse Bergen opprettes et kombinert bo- og behandlingstilbud, etter modell fra Stavanger. Ingen under 25-år skal bo på hospits.	Kommunens andel: + 25.mil.		Delt finansiering mellom Bergen kommune og Helse Bergen.
	2011	Styrking av utekontakten.	+ 1 mil.		
	2011	Opprettholdelse av 80% - regelen.	+ 5 mil.		
	2011	Prosjektering/lokalisering	+ 2.mil.		
	2011	Styrking av barnevernet ved tidlig intervensjon i familier med rus og- voldsutfordringer.	+ 9.mil.		
	2011	Prosjektering for innføring av Portugal-modellen i rusomsorgen.	+ 2 mil		
	2011	Økt tilskudd til Kirkens bymisjon.	+ 500.000.		
	2011	Etablering av dagtilbud til tidligere arbeidstakere i de vernede bedriftene i Bergen kommune tilknyttet en eller flere bedrifter etter behov.	+100.000.		
	2011	Økt tilskudd til Blå Kors sitt dagsenter.	+ 500.000.		

Komite for kultur, idrett og næring

Tjeneste-område	Gjelder år / periode i økonomiplan	Verbal beskrivelse av tiltak / tjeneste	Endringer i rammebudsjett til aktuelt tjenesteområde	Øremerking av midler innenfor foreslått rammebudsjett	Evt forslag til inndekning
	2011	Etableringstilskudd gründerhotel i Bergen gjennom økt tilskudd til Buisniss Region Bergen og private bidragsytere.	+ 2mil.		Eventuelle private bidrag.
	2011	Etablering av The Hub - arena for sosialt entreprenørskap gjennom et 3.årig etableringsprosjekt.	+ 400.000 pr. år.		
	2011	Prosjektering/Etablering av frivillighetssentral i Årstad bydel/Løvstakksiden.	- 500.000.		
29	2011	Fortsatt drift av bokbussen.	+ 1,9 mil.		
	2011	Kulturveivisere.	+ 500.000.		
	2011	Skilting av historiske steder og bygninger i Bergen sentrum.	+ 100.000.		
	2011	I samarbeid med Norges Musikkorpsforbund og Norges Korforbund opprettes et noteblotek.	+ 300.000.		
	2011	Etablering av ny tilskuddsordning for studentaktiviteter som faller utenfor dagens støtteordninger.	+ 200.000		
	2011	Tiskudd Bergen sjøfartsmuséum.	+ 250.000		
	2011	Tiskudd til samarbeid mellom AKKS og bydelskulturkontorene.	+ 500.000.		

	2011	Etablering av samarbeidsprosjekt mellom NAV og bydelskulturkontorene for videreføring av Ungjobb i alle bydeler.	+ 80.000		
	2011	Økt driftstilskudd til Kystkultursenteret AS	+ 100.000.		
	2011	Slutføring av det siste bygdebokpro - sjektet i Bergen bygdebok for Åsane bind 5.	+ 300.000		
	2011	Bedre lavterskel veiledningstilbud for mennesker som ønsker å starte sin egen bedrift.	+ 1.mil..		
	2011	Prosjektering av ny arbeidskirke i Sædalen.	+ 1.mil.		
	2011	Etableringstilskudd Litteraturhus i Skostredet.	+ 2.mil		
	2011	Ny tilskuddspost - studentkultur som ikke dekkes av eksisterende poster.	+ 1.mil.		
	2011	Økt driftsramme for Kulturskolen	+ 2.mil.		
	2011	Oppstart av nødvendig byggprosjektering og planarbeid for følgende tre anlegg: Vannsportanlegg ved Nordåsvannet, anlegg for Arna karateklubb og utvidelse av Fyllingsdalen idrettshall.	+ 5.mil.		
	2011	.Etablering av Brannmuseum i gamle hovedbrannstasjonen (prosjektering)	+ 2.mil.		
	2011	.Tilbakeføring av byrådets reduksjon tilskudd til frivillige organisasjoner (LLH med flere)	+ 1.mil.		